

Életműve: a minikönyvek készítése

Tóth György

Lakásába belépve rögtön szembetűnik, hogy a lakójának kapcsolata van a könyvvel, mégpedig annak is egy fajtájával. A polcok is mások, mint egy hagyományos könyvespolc. Rácz Ferenc a minikönyvek gyűjtője.

Rácz Ferenc könyvkötőmester minikönyvgyűjteményének részlete

A nyolcadik osztály elvégzése után nem tudott pályát választani, így nagybátyja bevitte őt a Zrínyi Nyomdába. A kötészetre került. Nagyon megtetszett neki a könyvkötészet, csak egy baj volt, hogy Feri balkezes. Az oktatók tiltakoztak, hogy minden szerszám jobb kéz használatára van gyártva, mit csinálnak egy balkezes tanulóval.

Mivel nagyon vonzódott a könyvkötéshez, és nagyon ügyesnek bizonyult, így nehezen, de felvették ipari tanulónak.

A sikeres vizsga után gratuláltak a „balkezes könyvkötőnek”, mely meghatározó volt számára. Jobban odafigyeltek rá. Ez jó volt. Ügyes szakember lévén, hamar rábíztak egy akkor divatos, de új feladatot, a minikönyvek gyártását. Szakmai életútja töretlenül ívelt felfelé. A minikönyvgyártás gyors, nagy példányszámú elkészítését az tette lehetővé, hogy a gyár-

Minikönyv gerincgömbölyítése a Rácz Ferenc által tervezett gömbölyítőgéppel

táshoz szükséges gépeket is ő álmodta meg, tervezte és kivitelezte. A technológiai műveletet kidolgozta, amelyet könyvformában dokumentáltak.

Nagyon szerette ezt a munkát. Szinte minden könyv a szakmai tudását, türelmét, szeretetét tükrözte. Ezek a kedves szép termékek eljutottak a világ több országába, hírül adva Rácz Ferenc és a kollégái munkáját.

Nagyon jól érezte magát a Zrínyi Nyomda könyvkötészetében, mert itt családias légkörben lehetett a napi munkát elvégezni.

Kézzel készített könyvek

Bőrborítású, betáblázott könyvek kézi aranyozással

A hatvanas évek végétől a szakmunkástanulók gyakorlati oktatását odaadással, lelkiismeretesen végezte. Több tanulója az országos könyvkötőtanulók versenyén helyezést ért el, és ezért fél évvel előbb tehettek szakmunkásvizsgát.

Szakmai tudását fémjelezte, hogy az Iparművészeti Főiskolán a könyvtervező tantárgy gyakorlati oktatását rábízta Haimann György tanácsvezető úr.

VI. Pál pápának készített, aranyművészettel díszített könyv

Nyugdíjas éveiben is a kis műhelyében naponta szívesen foglalatoskodik az élete legkedveltebb időtöltésével.

Nagy öröme, hogy két gyermeke is nyomdász. Nemcsak tanítványainak sikerült átadni a szakma szeretetét, hanem gyermekeinek is.

Jó egészséget kívánunk!

SZALAI SÁNDOR: NAGYÜZEMI KÖNYVGYÁRTÁS

Az író több szakmai cikk szerzője, nyomdaipari mérnök, Lengyel Lajos-díjas.

Nagyüzemi könyvgyártással foglalkozó könyv még nem jelent meg Magyarországon. Ezzel a témával is foglalkozó könyvet utoljára Türk Péter írt 1965-ben, azóta ugyan több kiadás is napvilágot látott, de sajnos mindegyik változatlan utánnyomásként. A könyv megjelenéséig eltelt 35 évben jelentősen megváltozott a technika, fejlődött a technológia, új anyagok jelentek meg, bővült az igény a különböző szolgáltatásokra.

A könyv közel 600 ábra segítségével mutatja be a különböző gépeket, géprészeket, működési elveket. Ezekből 87 ábra eredeti, melyeket Kubó Éva készített. A tartalomjegyzékkel együtt az ábrajegyzék is segíti a könyv használatát.

A könyv közérthetően megfogalmazott, ügyel a szakszerűsége. A készülékektől a nagy teljesítményű gyártósorokig ismerteti a különböző technológiákat és gépeket. Bemutatja a régit és az újat is. Korszerűségére jellemző, hogy a megfelelő helyeken kitér a digitális nyomógépekhez történő kapcsolási lehetőségekre is. A könyvben már szerepelnek a 2000. évi drupán látott újdonságok is, ugyanakkor foglalkozik a régebbiről ismert gépekkel is. A fentiek miatt sikeresen használhatják a tanulók, de gyakorló szakemberek számára is ad tájékoztatást.

Toth Tibor

